

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

- 1) การศึกษานี้สามารถคำนวณค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาของพืชเศรษฐกิจได้หลายรายการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งโดยมากประมาณค่าออกมาได้ด้วยวิธี SURE
- 2) การใช้แบบจำลอง AIDS ไม่เหมาะสมในการศึกษานี้เนื่องจากมีจำนวนข้อมูลน้อย คือมีข้อมูลเพียง 9 ปี ซึ่งข้อมูลที่เหมาะสมสำหรับแบบจำลอง AIDS น่าจะต้องมีมากกว่า 30 ตัวอย่างดังที่ใช้ในการศึกษาของไพฑูรย์ ไกรพรศักดิ์ ปี พ.ศ. 2549
- 3) ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่าการเพาะปลูกเพื่อผลิตแก๊สโซฮอลล์หากแข่งชิงพื้นที่เพาะปลูกมาจากข้าวโพดจะทำให้ระดับราคาโดยรวมลดลงมากกว่าการแข่งชิงพื้นที่เพาะปลูกมาจากข้าว แสดงว่าทำให้รายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นได้มากกว่า และเมื่อเปรียบเทียบกับการเพิ่มการผลิตแก๊สโซฮอลล์โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพาะปลูก (ลดการใช้ฮ้อย หรือ มันสำปะหลังจากพืชอาหารแล้วหันมาใช้ผลิตแก๊สโซฮอลล์) พบว่าการเปลี่ยนแปลงของรายได้ที่แท้จริงไม่ได้แตกต่างจากการแข่งชิงพื้นที่เพาะปลูกมาจากข้าวโพดมากนัก
- 4) ในภาพรวมสามารถสรุปได้ว่า เมื่อมีการส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอลล์ยิ่งทำให้ประชาชนมีรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้น แต่เนื่องจากแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษานี้มีประเด็นที่ยังไม่ได้ทำการศึกษาและควรพิจารณาต่อไปโดยจะเสนอไว้ในข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป ดังนั้น การสรุปว่าการส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอลล์เพิ่มขึ้นยิ่งทำให้ประชาชนมีรายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นยังเป็นข้อสรุปภายใต้ข้อจำกัดดังกล่าว

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) เมื่ออุปสงค์แก๊สโซฮอลล์เพิ่มขึ้นทำให้ราคาสูงขึ้น จะเห็นว่าต้องใช้พื้นที่ในการเพาะปลูกฮ้อยหรือมันสำปะหลังเพิ่มขึ้นมากเพื่อรองรับอุปทาน แต่การเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกในปัจจุบันโดยไม่แข่งชิงพื้นที่ป่าไม้เป็นไปได้ยากและยังต้องสงวนพื้นที่ไว้สำหรับการขยายตัวของเมือง ดังนั้นการ

วางแผนการใช้พื้นที่เพาะปลูกสำหรับพืชเศรษฐกิจจึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยอาจจำเป็นต้องใช้ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนและความเหมาะสมสำหรับพื้นที่เพาะปลูกสำหรับพืชแต่ละชนิดรวมทั้งผลตอบแทนเพื่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ระบบเศรษฐกิจและสังคมด้วย

2) การศึกษารายได้ที่แท้จริงของประชาชนในกรณีที่ใช้พืชที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตแก๊สโซฮอล์แย่งพื้นที่เพาะปลูกมาจากข้าวพบว่า การเพิ่มการผลิตแก๊สโซฮอล์จะทำให้รายได้ที่แท้จริงของประชาชนเพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มการผลิตไม่เกินร้อยละ 30 จากปี พ.ศ. 2552 ส่วนในกรณีอื่น ๆ กลับทำให้ระดับรายได้ที่แท้จริงของประชาชนเพิ่มขึ้นมากกว่า ดังนั้นนโยบายในการส่งเสริมการผลิตแก๊สโซฮอล์ควรใช้พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดมาปลูกพืชพลังงานสำหรับการผลิตแก๊สโซฮอล์ หรือ ลดการใช้อ้อยและมันสำปะหลังจากการเป็นอาหารให้เปลี่ยนมาใช้ผลิตแก๊สโซฮอล์ จะดีกว่าการใช้พื้นที่เพาะปลูกข้าวมาปลูกพืชพลังงาน

5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารั้งต่อไป

ในการศึกษานี้ยังมีประเด็นที่ยังไม่ได้ทำการศึกษา และควรพิจารณาต่อไป ดังนี้

- 1) รายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลังและอ้อยจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร จะเพิ่มขึ้นแล้วทำให้รายได้ที่แท้จริงเพิ่มขึ้นหรือไม่
- 2) ราคาแก๊สโซฮอล์จะถูกควบคุมด้วยนโยบายของภาครัฐ ผลการศึกษายังไม่ได้นำเสนอ นโยบายราคาพลังงานเข้าไปพิจารณาร่วมด้วย
- 3) การผลิตแก๊สโซฮอล์ยังต้องใช้น้ำมันเบนซินเป็นวัตถุดิบด้วย ซึ่งอยู่ภายใต้ นโยบายอุดหนุนราคาพลังงานของรัฐ ดังนั้นการเพิ่มการผลิตแก๊สโซฮอล์อาจยังเพิ่มการอุดหนุนของรัฐ และทำให้รายได้ที่แท้จริงลดลงได้
- 4) การเปลี่ยนแปลงพื้นที่เพาะปลูกจะเป็นไปได้หรือไม่ในทางการเกษตร ยังไม่ได้ศึกษาไว้ใน การศึกษานี้
- 5) ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมควรได้รับการศึกษาด้วยในการศึกษาต่อไป